

Heidy Tamme
esineb valla
eakate jõulupeol

lk 3

Haljalale on nime andnud iidse legendi järgi haldjad, kes teevad ainult head. Meie ootused on seotud alati heade soovide ja unistustega. Soovin kaunist advendiaega!

Leo Aadel
vallavanem

Haljala Valla Sõnumid

Toimub rahvahääletus: kas vallakeskus peaks olema Võsul või Haljalas

Katrin Kivi
toimetaja

Aasta lõpu kahtlemata kuumeim teema Haljala vallas puudutab viimast vallavolikogu otsust läbi viia rahvaküsitlus vallakeskuse asukoha võimalikuks muutmiseks. Milleks ja kuidas see välja hakkab nägema?

Vallakeskus, nagu ka muud strateegilised küsimused, on määratud ühinemislepinguga. Selleks, et selles muudatusi teha, tuleb leping kõigepealt avada, kuid ka see pole niisama lihtne. Ühinemislepingu muutmiseks on vaja vähemalt 12 volikogu liikme poolt häält. Kui piisav häältearv olemas, korraldatakse muutmise teemadel avalik arutelu, ja alles siis saab teha otsuse.

RAHVAHÄÄLETUS

Viimasel volikogu istungil otsustati 7 poolthääle ja 6 vastuhäälega korraldada rahvaküsitlus, et saada sisendit

ühinemislepingu muutmise algatamiseks.

Vallavalitsusele tehti ülesandeks korraldada rahvaküsitluse läbiviimine küsitluspunktidest ja elektrooniliselt ning tulemuste esitamine vallavolikogule hiljemalt 17. detsembriks 2018.

Volikogu soovib teada, kas vallakodanikud peavad sobivaks vallamaja asukohaks Võsu alevikku või Haljala alevikku. Ühtlasi palutakse vastajatel ka end määratleda elukohajärgselt ühe järgnevalt loetletud kandi elanikuna: Käsmu, Võsu, Aaspere, Haljala, Varangu, Vihula, Annikvere või Karepa.

Selleks protsessiks on ka vallavalitsus valmis ja on kokku lepped sõlmitud, eeltööd tehtud. Nii toimubki elektrooniline hääletamine VOLIS keskkonnas Haljala valla veebilehel www.haljala.ee 1. detsembrist 2018 kuni 9. detsembri 2018 südaööni.

Lisaks elektroonilisele hääletamisele on korraldatud ka hääle andmise võimalus küsitluspunktidest 10. detsembril Haljala vallamajas Võsul, 11. detsembril Haljala teenuskeskuses Haljalas, 12. detsembril Vihula lasteaia ja 13. detsemb-

ril Karepa raamatukogus. Oma meelsust saab neil päevadel näidata kell 13-19.

Kui isiku tervislik seisund või mõni muu mõjuv põhjus on takistuseks tema osalemisele küsitluskohas toimuval küsitlusel võib taotleda küsitluslehe täitmist kodus. Küsitluslehe kodus täitmiseks peab isik esitama taotluse vallasekretäriile hiljemalt kella 14ks tema piirkonnas küsitluse toimumise päeval.

Küsitlusest on õigus osa võtta igal küsitluse ajaks vähemalt 16-aastaseks saanud isikul, kes rahvastikuregistri andmetel elab Haljala vallas.

Täiendav info rahvaküsitluse kohta telefonidel 327 8223 ja 5089464 või riina.must@haljala.ee

POOLT VÕI VASTU

Mida arvab vallakeskuse liigutamise mõttest volikogu liige Krista Keedus? „Minu jaoks on siin tähtsad kolm märksõna:

vallaelanike heaolu, efektiivsus ja tulevikku suunatus,“ ütles Keedus. „Kuigi vallamaja ei ole vallakodanikul tänasel digiajastul enam sageli asja, siis ikkagi võiks vallamaja olla võimalikult paljudele võimalikult lihtsasti kättesaadav.“

„Praegu toimib realselt kaks vallamaja, mis tähendab probleeme info liikumises, inimeste ja dokumentide paiknemises, töö sujuvuses jne,“ jätkas ta. „Muidugi võiks vallavanem jõuga suunata enamuse ametkonnast Võsule, ent sel juhul tooks see kaasa muuhulgas lisaruumide leidmise vajaduse. Haljala teenuspunkt peaks ikkagi tegutsema jääma, kuid tühjenevad ruumid vajaksid uut funktsiooni ja kasutajat. Haljala variandi puhul mahuksid pea kõik töötajad praegustesse ruumidesse ära,“

Krista Keedus märkis oma

väljaütlemistes, et Võsu Rannaklubi on atraktiivne hoone, mis võiks ka edaspidi olla valla rahva maja, olemata ei vallamaja ega rahvamaja.

„Plaanitud oli eraldi hoone ehitamine Rannaklubi kõrvale, kuhu oleks kolinud nii raamatukogu kui ka perearst ja apteek,“ ütles Keedus. „Aga milleks ehitada uus hoone, kui meil oleks võimalik kulutada palju väiksemaid summasid selleks, et vääriliselt korrastada Rannaklubi ning seal need vallarahva jaoks olulised funktsioonid tänapäevaseks arendada?! Nii oleks Rannaklubi tõeline valla esindushoone Võsul ja senisest enamgi vallakodaniku teenistuses.“

Vabanevad ressursid suunaks Krista Keedus aga Võsu kooli ja lasteaia renoveerimisse-arendamisse. Ka edasised halduskulud oleks väiksemad.

„Kuigi tulen endise Vihula valla poolelt, siis pooldan vallamaja asukoha osas vähemalt arutelu algatamist,“ nentis Krista Keedus.

Miks endine Vihula vallavanem ja praegune Haljala volikogu liige Annes Naan hääletas rahvaküsitluse vastu? „Haljala ja Vihula ühinemine kiideti mõlema valla rahva poolt suure hää-

leenusena heaks ja leping allkirjastati ülemöödunud aasta sügisel,“ ütles Naan.

„Algselt pidi uue valla nimeks saama Lahemaa, valla keskuseks Võsu ja uus vald saab omale uue sümbolika,“ jätkas ta. „Elus läks aga teisiti – uue valla nimi muudeti Vabariigi Valitsuse poolt Haljalaks, uue vallavalitsuse poolt korraldatud sümbolika konkursi päädis sellega, et uue valla sümboliks sai endise Haljala valla sümbolika.“

„Kui hakati rääkima uue valla keskuse üleviimisest Võsult Haljalasse, tekkis minul ja arvatavasti paljudel teistel õigus- ja küsimus: „Mida veel?“ Ometigi otsustas viimane vallavolikogu nabi hääleteenamusega, et korraldatakse rahvaküsitlus valla keskuse asukoha suhtes.“

„Lisaks on küsimus selles, kas rahvaküsitlusele aja ja valla ressursi järjekordne kulutamine on õigustatud olukorras, kus ühinemislepingu muutmine on volikogu poolt siiani veel algatamata ja sellise otsuse vastuvõtmine arvatavasti ka ebatõenäoline, kuna selleks on vaja kahte kolmandikku volikogu häälest,“ märkis Annes Naan.

Rahvaküsitlus

Elektrooniliselt toimub hääletamine Haljala valla veebilehel www.haljala.ee ajavahemikul 1.12 alates kella 00:00st kuni 9.12 2018 kella 24:00ni.

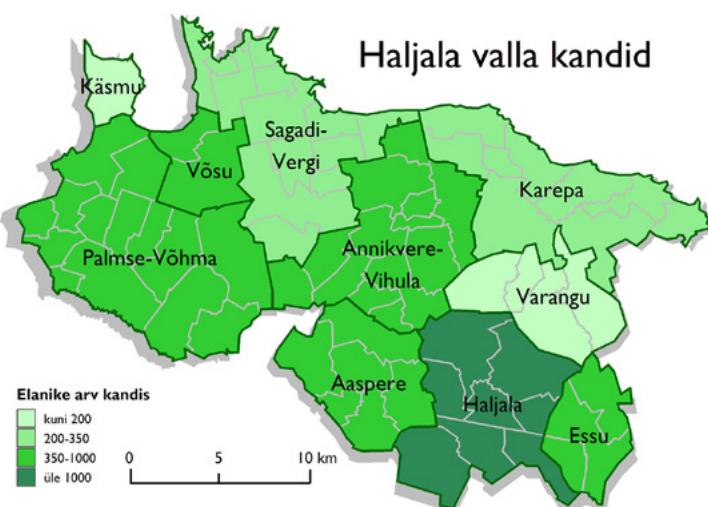
Küsitluspunktid on avatud:

- 10.12** Haljala vallamajas (Mere tn 6, Võsu alevik) kell 13-19;
- 11. 12** Haljala teenuskeskuses (Rakvere mnt 3, Haljala alevik) kell 13-19;
- 12.12** Vihula lasteaia (Vihula Kooli, Vihula küla) kell 13-19
- 13.12** Karepa haruraamatukogu (Raamatukogu, Karepa küla) kell 13-19

PALUME KAASA VÕTTA KEHTIV ISIKUT TÕENDAV DOKUMENT

Täiendav info rahvaküsitluse kohta telefonidel 327 8223 ja 5089464 või riina.must@haljala.ee

Kui isiku tervislik seisund või mõni muu mõjuv põhjus on takistuseks tema osalemisele küsitluskohas toimuval küsitlusel võib taotleda küsitluslehe täitmist kodus. Küsitluslehe kodus täitmiseks peab isik esitama taotluse vallasekretäriile hiljemalt kella 14ks tema piirkonnas küsitluse toimumise päeval.

Kas tead millise kandi piirkonda jääb sinu elukoht? Vaata kaardilt.

MÕNE REAGA

Avatud on metsatoetuste voorud

Sel aastal saavad metsaomanikud Erametsakeskusest toetust küsida veel metsa uuendamise- ja inventeerimistööde eest. Mõlemad taotlusvoorud toimuvad detsembris.

Metsa uuendamise toetuse taotluse esitamise tähtpäev on 3. detsembril. Toetatakse metsataimede soetamist ja istutamist, metsamaapinna ettevalmistamist ning metsauuenduse hooldamist. Tööd peavad olema tehtud sel aastal ja enne taotluse esitamist. Maapinna ettevalmistamise puhul saab toetust küsida ka eelmisel aastal tehtud tööde eest.

Metsa inventeerimise toetuse taotluse esitamise tähtpäev on 17. detsembril. Toetatakse metsamajandamiskava kokkupanemiseks vajalike inventeerimisandmete koostamist. Inventeerimisandmed peavad olema koostatud ja kantud metsaregistrisse enne toetuse küsimist taotluse esitamise aastal või sellele eelneval kahel kalendriaastal.

Metsa inventeerimise toetust saab küsida vaid metsaühistu kaudu. Ühistu kaudu tasub esitada ka metsa uuendamise toetuse taotlus, sest sel juhul on toetuse määr kaks korda kõrgem.

Tasub meeles pidada, et metsaühistu kaudu toetust küsides peaks ühistule sellest esimesel võimalusel teada andma! Kuna samad taotlemise tähtpäevad kehtivad ka metsaühistutele, ei pruugi vahetult enne taotlemise tähtpäeva ühistusse pöördudes vajalikud andmed enam ühistootlusesse jõuda.

Toetuste taotlemise tingimused ja kohalike metsaühistute kontaktid leiab erametsaportaalist www.eramets.ee.

HVS

Arenduskoja infopäevad

MTÜ Arenduskoja 2019. a LEADER toetuse taotluste vastuvõtuvõor on avatud 4.–13. veebruar 2019. aastal:

Meede 1.1 Elulaadiettevõtluse toetus, eelarve 40 000 eurot.

Meede 1.2 Mikro- ja väikeettevõtete arendamine, eelarve 120 000 eurot.

Meede 2.1 Kogukonnainvesteeringute toetus, eelarve 120 000 eurot.

Meede 2.2 Aktiivne ja tegus kogukond, eelarve 25 000 eurot.

Meede 3.1 Ajaloo- ja kultuuripärandi väärtustamise investeeringute toetus, eelarve 50 000 eurot.

Meede 3.2 Kultuuripärandi hoidmine, eelarve 20 000 eurot.

Infopäevad toimuvad järgmiselt:

Võhma Seltsimajas esmaspäeval, 10. detsembril kell 17.

Kadrina Raamatukogus, teisipäeval, 11. detsembril kell 17.

Kuusalu Rahvamajas, neljapäeval, 13. detsembril kell 17.

Loksa Kultuurikeskuses, esmaspäeval, 17. detsembril kell 17.

Tapal Arenduskojas, teisipäeval, 18. detsembril kell 17.

Infopäevade päevakord:

MTÜ Arenduskoda LEADER-meetmed 2019. aastal.

Nõuded projektitoetuse taotlejatele ja taotluse lisadokumentidele.

Taotluste esitamisest ja menetlemisest.

Projektitoetuse teavitamisest.

Infopäevad viib läbi Arenduskoja projektide konsultant-spetzialist Tiina Vilu (tiina@arenduskoda.ee)

HVS

Kiire interneti sooviavalduste info

Elektrilevi plaanib üle Eesti alates 2019. aastast rajama hakata kiire interneti võrku ja järgmise viie aasta jooksul tuua see ligi 200 000 kodusse, kus täna puudub kvaliteetne internet.

Huvitatutel palutakse esitada avaldus 31. detsembriks Elektrilevi internetikeskkonnas aadressil: Peamiselt kogume soovivavaldu interneti teel aadressil <https://www.elektrilevi.ee/kiireinternet>.

Soovi korral saate täita avaldusi ka paberikandjal Haljala Valavalitsuses Vösul ja teenuskeskuses Haljalas.

HVS

PÕDRUSE KÜLA ÜLDKOOSOLEK
laupäeval, 15. detsembril 2018 kl 13.00

Hea Põdruse külaelanik!

Ootame Sind küla üldkoosolekule

laupäeval, 15. detsembril 2018 kell 13.00 Essu küla

Noortekeskuses, et koos valida Põdrusele küllavanem.

Kandidaadid palume esitada hiljemalt 7. detsembriks e-posti aadressil ja jaan.oigus@online.ee. Ametlike kandidaatide nimekirja avaldame 8. detsembril.

KOOSOLEKU PÄEVAKORD:

- Hääletamise korra selgitamine
- Kandidaatide ettekanded; küsimused ja vastused
- Küllavanema valimine
- Muud küsimused

HÄÄLETAMISE KORD:

Haljala valla küllavanema statuudi kohaselt on küllavanema valimisel õigus osaleda vähemalt 16-aastaselt isikul, kellel on Põdruse külas rahvastikuregistri andmeil alaline elukoht. Hääleõiguslike küllalanike registreerimise sujuvaks läbiviimiseks palume osalejatel kohale tulla pool tundi enne koosoleku algust.

Jaan Nurk
Telefon: 55645158

Mõtteid rannikuala korraldamisest

Maila Kuusik,
Anu Printsman
ja Tarmo Pikner

SustainBaltic projekt on kestnud Käsmu–Kunda piirkonnas pea kaks aastat ja pärast avalikustamise protsessi aprillist augustini on kokkuvõtete tegemise aeg. Kõige suuremateks probleemideks peeti randade üldist heakorda, kehva transportühendust, rannäärse olustiku kadumist tugevneva arendussurve käigus ning samal ajal marginaliseerumist, mis mõjutab kohalike teenuste kättesaadavust. Saadud tagasisidet kasutasime korralduskava täiendamisel. Täname kõiki vaevanägijaid! Tulemustega saab tutvuda: pk.emu.ee/sustainbaltic ja utu.fi/en/sites/SustainBaltic kodulehtedel.

Merekultuur nõuab ühistööd Meri on meie kõikide ühisvara ja -hüve. Iseseisvuse taastamisest, kui meri enam “suletud” ei ole, on möödunud ligi 30 aastat, aga mere kasutamine igapäevaelus või jätkusuutlikult ettevõtluseks pole märkimisväärselt arenenud. Seega kõik tegevused, mis toetavad mere kasutamist nagu purjesportilaagrid, kalanduslaagrid nii lastele, kuid miks mitte ka täiskasvanutele, peaksid olema prioriteetsed. Vabatahtliku merepääste korraldatavad koolitused ja merepääste õppused kujundavad samuti inimeste käitumist ja harjumist nii merel kui merega, sh jetisõitjatel.

Meri kuulub riigile ning seetõttu on valla kohalikel elanikel vähe motivatsiooni sellega tegeleda, kuid hetkel on võimalik omavalitsusel läbi avaliku merealade planeeringuprotsessi öelda oma sõna sekka.

Pikemas perspektiivis vajaks diskussiooni kohalike maksude teema. Turismiettevõtjate suurem panus, nt kas koostöö fondi või (sihtotstarbelise) maksu kaudu, võimaldaks valla veelgi piirkonda edendada kui selle kasutamise saaks läbi rääkida (nt ümarlaua korraldamisel korra aastas) ka kohalike ettevõtjatega. Alustada võiks suvise supluskohtade parkimiskorralduse

Noored purjetajad Eisma sadamas 2017. aasta suvel.

arutamisest ja vajadusel selle teatud ulatuses, kus probleem on kõige enam, tasuliseks muutmisest.

Kogukondi võiks ka senisest enam kaasata maastikuhooldussesse ning heakorratöödesse, kas siis talgu- või projekti-põhiselt, riigiasutustega kohalikul tasandil läbi rääkides ning riigihanke menetlusi lihtsustades.

Sadam ootab meremeest ja sõpru

Üks merekultuuri oluline sõlmpunkt on väikesadamad, mis on muutunud atraktiivseks ka maa poolt tulijale. Heaks näiteks on siin Vösu sadam, kus osa sadamast on avatud jalutajatele ning teine osa sadamast on nn kinnine, kus hoitakse paate – selliseid lahendusi võiks ka edaspidi kasutada. Sadam on osutunud ka nii populaarseks, et on hakanud väikseks jääma.

Sadamate arendamine on senini üheks suuremaks konfliktiallikaks kogukonnas, kavandamine on oluliselt laiem ja

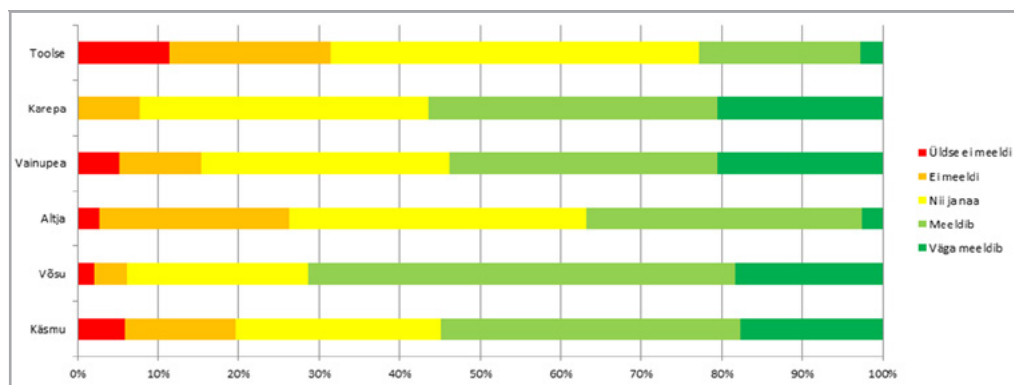
komplekssem kui ainult kaide rajamine – teed ja juurdepääsud, parkimine, teenused jne, siis tekitab see väljakujunenud külastruktuurile ja kogukonnale märkimisväärt mõju ning planeerimisega pikeneb diskussioonide tõttu. Avalike arutelude läbiviimiseks, planeeringu sisu ja eesmärgi selgitamiseks kulub aega ka igasugusel ehitustegevuse kavandamisel rannikumiiljöö aladele.

Rannakalandus hoiab elus tähtsat osa kultuuripärandist ning samas pakub ka teatavat sissetulekut, kuid valdkond on riigis ehk liigagi ülereguleeritud ning vajaks kõrgemal tasandil lahendamist.

Projekt ehk on olnudki õppimise ja kuulamise protsess. Potentsiaalseid koostöökohti on palju, kuid aega napib kõigil. Sotsiaalsete kooskõlmiskohtade toetamine aitaks luua sünergiat. Me peame end ju mereriigiks ning meri on meie ühine rikkus, mis vahel lahutab, kuid enamasti ühendab.

SustainBaltic:

Rannikuala integreeritud korralduskava toetamiseks rannikualade ja mere sotsiaal-ökoloogilisi võrgustikke Läänemere regioonis. Partnerid on Eesti Maaülikool, Tallinna Ülikool, Turu Ülikool, Soome Keskkonnainsstituut (SYKE), Satakunta maakonnaavalitsus. Finantseeritud Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERDF) Interregi Kesk-Läänemere Programmi 2014–2020 kaudu.

Randade meeldivus. Esikohal on Vösu, kuhu vald on ka viimastel aastatel oluliselt panustanud.

Haljala vald sai osa filmifestivalist Kino maale

Gadi Lübek
SA Vösu Kuurort

Kino maale on maapiirkondadele suunatud filmifestival, mille programme näitavad kohalikud kultuuri- ja haridusasutused üle Eesti. Priit Pärna Animafilmifestivali samanimelisest alafestivalist välja kasvanud Kino maale toimus teist korda, keskendudes ka tänavu animatsioonižanrile. Seekordne Kino maale võttis fookusesse Heiki Ernitsa, pühendades kaheksast

programmist kolm sel kevadel oma 65. juubelit tähistanud filmimehe loomingule.

SA Vösu Kuurort abiga jõudsid Kino maale filmid võsukateni 5. novembril. Kohalik valikprogramm tõi nii Vösu Kooli algkooli kui Vösu Lasteaia ja Vösupere Lastaia lasteni lõbusad Mirjami ja Porgandi lood, groteskse itelmeeni muinasjutu Vares ja hiired ning Teesklejata režissöör Vallo Toomla animatsiooni Limonaadilugu. Vane-maale võttis fookusesse Heiki Ernitsa, pühendades kaheksast

torite Eesti ja vennasrahvaste folkloorilugudest. Täiskasvanute programm koosnes Heiki Ernitsa varasemast ja hilisemast täiskasvanutele mõeldud loomingust - Suur Tõll, Põrgu, Tuled öös jt.

Haljalas toimetas Kino maale projektiga Haljala Rahvamaja eesotsas Martti Samolbergiga.

Haljala kooli 3. b klassi õpilased osalesid ka animatsiooni-võistlusel kahe filmiga, mis mõlemad said ka auhinnatud. Parimaks loodusteemaliseks filmiks tunnistati “Kuidas tek-

kis sõprus”, mille autorid on Liisbet Laigu, Adele Saamot, Delisa Valving, Käroli Vaher, Henry Heinmetts, Mattias Liivamäe ja Carmen Sinisoo. Sama klassi teine meeskond tegi aga filmi, mis teenis 1. jalaväebrigadi eripreemia – film kandis pealkirja “Esimene võitlus” ja selle autorid on Georg Tamm, Sergo-Kaspar Klaus, Dariel Luksenko, Kevin-Gustav Kütt, Mattias Toming ja Henry Samolberg.

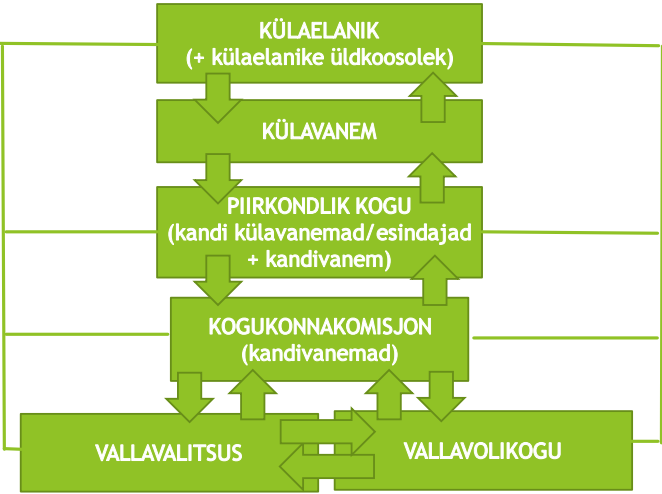
Vallavalitsus kinnitas kantide piirid

Katrin Kivi
TOIMETAJA

Haljala vald on määratlenud valla piirkondade ehk „kantide“ tinglikud piirid. Mõtteliselt jaguneb meie ühine vald nüüd kümneks väiksemaks kandidiks, millest igaühel on just antud piirkonda iseloomustav identiteet, keskus ja kogukond.

Käsmu külvane ja Haljala valla kogukonnakomisjoni liikme Kristjan Altroffi sõnul on Haljala ehitamas tõeliselt kogukonnapõhist valda, mille vundamendiks on kevadel vastu võetud Haljala valla aleviku- ja külvane ning piirkondliku kogukonnakogu statuut. „Statuudil on pikk ja lohisev nimi, kuid lihtne eesmärk: tuua külad vallale lähedale ning arvestada kõikide külaelanike huvid ja

Haljala kogukonnamudel

soovidega.“ Selleks, et külaelanikud saaksid valla tegemistes tõhusamalt osaleda, on kõikidel küladel võimalus valida omale esindaja – külvane. Piirkonna külvanematest moodustub nn piirkondlik kogu (ehk kandidikogu), millel on õigus kaasa rääkida kandi külaelu kujundamisel ning valla raha jaotamisel. Just kandidikogu teeb vallale ettepanekuid, kuidas kandi küla elu kõige paremini korraldada. Endisel Vihula valla territooriumil on külad juba külvane-

ma valinud (kuigi uus kord ei keela neil uusi valimisi korraldada). Uues ühises vallas tuleb see võimalus anda ka endisele Haljala valla territooriumile. Altroffi sõnul on mitmed külad juba näidanud head eeskuju – külvane valimised on tulemas Idaveres, Põdrusel, Essus, samuti Aasperes ja Haljalas. „Meie külad on tasapisi ärkamas ning mõistmas, et oma elu paremaks korraldamiseks tuleb ise ohjad võtta. Kauged valla-

juhid ei pruugi sugugi aduda, mis just meie küla elanike jaoks kõige parem on – kui me ise ei otsusta, siis otsustakse meie eest.“ „Külvane ametit ei pea pelgama,“ ütles Altroff. „Külvanel ei ole otseseid töökohtusi, küll aga õigused küla vajadusi vahendada. Just külvanemate kaudu kogub vald infot, mida küla puudutavate otsuste langetamiseks vajab. Ning just külvanel saab ka külaelanik tema jaoks vajaliku info. Külvane peamine roll on seega olla vahendaja küla ja valla vahel.“ Altroffi sõnul ei pea pelgama ka kandidikogu liikmeks valimist. „Kandidikogu on vallale heaks nõustajaks, kuidas kõige paremini hoida ja edendada kandi külasid ning toetada nende elanike vajadusi.“ „Kogukonnanasku entusiasmina kutsun kõiki valla külasid näitama aktiivsust ning valima omale külvane ning kandidikogu. Loomes koos valla, kus külaelanikke austatakse ning nende vajadustest ja arvamustest peetakse lugu,“ lisas Altroff.

MÕNE REAGA

Ootame kandidaate Haljala valla tublide inimeste tunnustamiseks

Haljala Vallavolikogu kinnitas 21.12.2018 istungil Haljala valla tunnustusavalduste andmise korra, mille kohaselt oodatakse ettepanekuid Haljala valla aukodaniku aunimetuse, elutööpreemia ja aasta teo ning valla tänukirjaga tunnustamiseks. **HALJALA VALLA AUKODANIKU** nimetus antakse füüsilisele isikule erilise tänuavaldusena vallale osutatud väljapaistvate teenete eest. **ELUTÖÖPREEMIA** antakse vallapoolse erilise austusavaldusena auväärsesse ikka jõudnud füüsilisele isikule, kelle töö, tegevus ja isiklik eeskuju ning aastatepikkune tegevus on avalikkuse poolt hinnatud ja kelle kogu elutöö on positiivselt mõjutanud Haljala valla arengut ja mainet. Tunnustusavalduse **HALJALA VALLA AASTA TEGU** andmisega jagatakse valla poolset tunnustust füüsilisele või juriidilisele isikule eelneval kalendriaastal tehtud teo või tegude eest, milles kandidaat on kaasa aidanud vastava valdkonna arengule vallas, maakonnas või üleriigilisel tasandil. **VALLA TÄNUKIRI** on tänuavaldus isikule kellel on märkimisväärsed tulemusi oma töös või valla elu edendamisel. Ettepanekud 2018 aasta tunnustusavalduse andmiseks esitada 17. detsembriks e-posti aadressile haljala@haljala.ee või saata postiga Haljala vallamajja Mere tn 6, Vösu alevik või Haljala teenuskeskusesse Rakvere mnt 3, Haljala alevik. Ettepanek tunnustuse andmiseks peab sisaldama teene(te) kirjeldust ning füüsilise isiku ees- ja perekonnanime, sünnipäev, -kuu ja -aasta, elukoht, elukutse või amet, töö- või teenistukoht. Juriidilise isiku korral märkida isiku täpne nimi, esindusõigustliku isiku nimi ja kontaktandmed. Lisaks märgitakse ettepaneku esitaja nimi, kontaktandmed, allkiri ja ettepaneku esitamise kuupäev.

Haljala Vallavalitsus

Heidy Tamme

Heidy Tamme esineb valla eakate jõulupeol

16. detsembril algusega kell 13.00 toimub Haljala Rahvamajas Haljala valla eakate jõulupeo. Pidu algab Heidy Tamme kontserdiga suures saalis. 2018 aasta on Heidy Tamme jaoks juubeliaasta: 75 eluaastat, 55 lava-aastat ning 45 aastat lauluõpetajana. H. Tamme on tituleeritud Eesti popmuusika grand old ladyks ja seda väärilisel põhjusel. Suvisel eakate piknikul, andis Voldemar Kuslap kontserdi, mis läks korda kogu kuulajaskonnale. Kindlasti on sama soe vastuvõtt ootamas ka Heidy Tammet. Peale kontserdit on planeeritud pidulik lõunasöök. Tantsuks mängib ansambel Tõrts. Üritus annab hea võimaluse mõtiskleda eelseisvatele jõulupühadele, nautida head kontserdit ja seltskonda ning keerutada jalga. Peole saab registreerida kuni 3. detsembrini telefonidel 5656 6931 Urve, 5669 4345 Eha. Registreerimisel teada anda ka transpordivajadusest.

Klaarika Adanov
Sotsiaaltöõjuht

Toolse Puhkeküla loob Talve Võluma

Katrin Kivi
toimetaja

Toolse Puhkeküla on aastaringsest majutust pakkuv ödus koht Toolse külas. Seal korraldatakse ka lastele laagreid ja peetakse tähtpäevi. Õige pea muutub puhkeküla kuuks ajaks Talve Võlumaaks. Millega täpsemalt tegemist, uurisime toimetusega puhkeküla perenaiselt Helen Karuselt.

„See pole sugugi nii uus ettevõtmine,“ selgitas Helen Karus tagamaid. „Võluma ideest rääkis mulle möödunud aastal Kaire Rappur, kellega selle ka ellu viisime. Nüüd on ta beebiga kodune, kuid leidsime talle, kuniks ta naaseb, asendajaks Marju Keersi. Ta on ta sama tore nagu Kairegi.“

VÕLUMAA
Tänavu on Talve Võluma ava-

tud 26. novembrist kuni 21. detsembrini. Konkreetseid avamisaegu aga pole, sest ettevõtmine on mõeldud gruppidele alates 10 lapsest. Seega tuleb kellaaeg lihtsalt asjaosalistel kokku leppida. Mis vanuses lastele? „Oleme enda jaoks tinglikult määratlenud ülemiseks piiriks 11 eluaastat,“ ütles korraldaja. „Möödunud aastal tuli keskmiseks vanuseks 8-9 aastat, kuid kõik sõltub ikkagi lastest ja nende soovidest.“ Kogu võluma programm vältab ligikaudu kaks tundi. „Kõige pealt saame üksteisega tutvustas programmi Helen Karus. „Kuna tänapäev lapsed liiguvad üldiselt vähe, siis enne lasteetendust tantsime ja jookseme natuke niisama värskes õhus.“ Programmi kuulub lasteetendus, mille naised on ise lavastanud ja mis räägib sellest, kuidas leida jõulutunnet. „Etenduses kasutame käpiknukke, tegelaskujudeks on loomad. Mõned neist peaksid talvel magama, kuid mitte meie loos.“ Ka käsitööd saavad lapsed teha. „Kui lapsi on korraga palju, siis jagame nad kahte grup-

pi: ühed vaatavad etendust ja teised teevad käsitööd, hiljem vahetavad.“ Programmist ei puudu ka üks vahva meeskonnamäng. Mõnusa punkti sündmusele annab tee joomine ja isetehtud piparkookide söömine koos üllatusesinejaga. **TOOLSE LEIDMINE** Heleni ja tema kaaskondlaste jõudmine Toolse Puhkemajja sobib Võluma kontseptsiooniga suurepäraselt kokku. Kolm aastat tagasi korraldas ta Viru Praostkonnaga palverännakut Käsmust Viru-Nigulasse. Üks hea tutvav, teadis rääkida, et Toolse puhkeküla on müügis ja et võiks läbi põigata ja vaadata. „Alguses väga kõhklesin: kas ikka on müügis, ja kindlasti ei pääse territooriumilegi,“ meenutas Karus. „Kui kohale jõudsime, siis oli värv valla ja rohi nabani. Osade hoonete ukSED olid lahti ja nägime, et mõned neist lasid vett läbi ja hallitasid.“ Mõned kuud hiljem oli osututehing sooritatud. Algas suur töö territooriumi ning hoonete korramiseks. „Kõik juhtus nagu iseenesest, meile tulid

appi sõbrad ja tuttavad. Paljud asjad sai tehtud talgute korras.“ **MILLISED VÕIMALUSED?** „Praegu saame vastu võtta ja majutada kuni 50 inimest,“ ütles perenaine. „Puhkemaja, mis on selle ümbruse muutuse tunnistajaks olnud sadakond aastat, on sobilik koosolekute või sünnipäevade jaoks. Laua ümber saame sättida 14 inimest. Lisaks on pakkuda sauna kasutamise võimalust, kus lubame kasutada aroome ja vihtasid.“ Nii nagu on renoveeritud maalähedane ja stiilne puhkemaja, on renoveeritud ka mändide all asuvad kämpingud. Suvel ja koolivaheajal korraldavad ettevõtjad lastelaagreid. Lisaks aitavad korraldada juubeleid, pulmapidustusi ja ettevõtetel firmasündmusi jne. Praegusega aga toimetas puhkeküla rahvas ei pirdu, nimelt plaanivad ehitada juurde majutushoone ja konverentsihoone. Täpsemalt unistusi laiali laotada Helen ei soovi, küll aeg näitab, millal ja kuidas.

toetame oma piirkonna ettevõtlust ja säästame keskkonda. Üritus on tasuta, ka müüjatele kohatasu ei ole. Kõik on oodatud – tule ise ja kutsu sõber ka kaasa! Registreeru laadale: pillekoit@lvrrk.ee või 3295962

Tegusad seeniorid toimetavad
Jõulukuu alguses – 06.12 kell 11 – korraldab Lääne-Viru Rakenduskõrgkool Rakvere Spordihall (Kastani 12) Seeniorite messi ja laata. Sündmus on suunatud kõigile Lääne-Virumaa

inimestele, kes peavad lugu aktiivsest eluviisist, sportlikest tegevustest ja heast meelelahutusest. Samuti neile, kes soovivad jõulukingitusi soetada. Messil esinevad mitmed eakate kollektiivid – nii tantsijad kui ka lauljad, samuti toimuvad ettekanded tervise teemadel,

teenuste tutvustused, terviseandmete mõõtmine ja palju muud huvitavat. Head muusikat esitab Voldemar Kuslap. Kõik huvilised on oodatud müüma isevalmistatud toodangut. Ostes jõuluvana kotti kingitused kohalikele eakatele, väiketootjatele ja -ettevõtjatele

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGID

25.10.2018 istungi kokkuvõte

Määrati sotsiaaltoetus üheteistkümnele isikule kokku summas 6431, 00 eurot.

Eraldati vallaeelarve reservfondist 1100 eurot Võhma rahvamaja suure saali uue juhtumestiku, kümne ledvalgusti ja lülitite paigaldamiseks.

Kinnitati riigihanke „Haljala valla üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine“ tulemused ja tunnisti edukaks AB Artes Terrae OÜ ja OÜ ARTES TERRAE ühispakkumus kogusummutusega 77 328 eurot (koos käibemaksuga).

Väljastati ehitusluba Vainupea külas Vainumere katastriüksusele puurkaevu rajamiseks.

Väljastati projekteerimistingimused Lihulõpe külas Kaerasaare katastriüksusel elamu ümberehitamiseks ja laiendamiseks üle 33% esialgu kavandatud mahust.

Otsustati lugeda kolm jäätmevaldajat talveperioodil korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.

Algatati Vihula külas Mõisaoja kinnistu detailplaneeringu koostamine.

Otsustati esitada kohaliku omavalitsuse üksuste koostöö- ja juhtimisvõimekuse tõstmise taotlusvoorude kogukondade ja kogukonnakogudega seotud projektitaotlus.

Esitati teema kaasava eelarve menetluse määruse muutmisest eelarve- ja majanduskomisjonile seisukoha kujundamiseks.

Otsustati täiendada Haljala valla tunnustuste avaldamise korra eelnõu tunnustusavaldusega Haljala valla aukodanik ja jätta eelnõust välja tunnustusavalduse Haljala valla aasta tegu kategooriad ning esitati eelnõu volikogule menetlemiseks.

1.11.2018 istungi kokkuvõte

Määrati sotsiaaltoetus kahele isikule kokku summas 166,60 eurot.

Määrati Käsmu külas Laane tee 6 katastriüksuse sihtotstarbeks üldkasutatav maa 100%.

Määrati Altja külas asuva Uukkivi katastriüksuse uueks lähiaadressiks Neemela.

Nõustuti piiriettepaneku alusel Kisuveres külas ca 15468 m² suuruse maaüksuse jätmisega riigi omandisse (Tallinn-Narva maantee Haljala viaduktist ümbersõidutee rajamiseks eriveoste transpordil).

Otsustati lugeda kolm jäätmevaldajat talveperioodil korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.

Nõustuti Vihula külas Vihula mõisa maaüksusel paikneva puurkaevu vee-erikasutusloa pikendamiseks.

Nõustuti Paasi külas ühe vaba põllumajandusmaa maatüki kasutusvaldusesse andmisega füüsilisest isikust ettevõtjale Sirje Korneli SOONE TALU.

Anti kasutusluba Vösupere külas asuval ühisveevärgi vee- ja kanalisatsioonitorustikule.

Nõustuti tähtjatu isikliku kasutusõiguse seadmisega Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus kasuks Haljala valla omandis olevale kahele Vösupere-Palmse teelõigule.

Esitati volikogule menetlemiseks järgmised eelnõud:

Haljala Lasteaed Pesapuu arengukava aastateks 2018-2022 kinnitamine ja sisehindamise aruanne 2015/16, 2016/17, 2017/18 õppeaastate kohta kooskõlastamine;

hallatava asutuse Haljala Rahvamaja ümberkorraldamine Haljala Valla Kultuuri- ja Vabaajakeskuseks ja keskuse põhimääruse kinnitamine.

loa saamine pikaajalise rahalise kohustuse võtmiseks ja riigihanke korraldamiseks (hooldusmasina liisimine);

Haljala alevikus Sõstra tänava detailplaneeringualal moodustatud kolme kinnistu koormamiseks hoonestusõigusega;

Vösu alevikus Merisiili detailplaneeringu kehtestamine;

Annikvere külas asuva hoonestatud Kooli kinnistu (endine Annikvere koolimaja) võõrandamine;

MTÜ Vösu Sadam hoonestusõiguse lepingu lõpetamine ja üürilepingu sõlmimine.

7.11.2018 istungi kokkuvõte

Määrati sotsiaaltoetus neljale isikule kokku summas 570,40 eurot.

Lõpetati ühe isiku koduhooldusteenus.

Nõustuti Palmse külas Palmse Mõisakompleksi maaüksusel paikneva puurkaevu vee-erikasutusloa pikendamiseks.

Otsustati lugeda seitse jäätmevaldajat talveperioodil korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.

Eraldati SAle Vösu Kuurort tegevustoetusena tööjõukuludeks ja tehti SA Vösu Kuurort nõukogule ettepanek kehtestada juhatuse liikmele hüvitiste määramise piirmäärad ja hüvitiste maksimise kord misjärel saab vallavalitsus otsustada raha eraldamise juhatuse liikme kulutuste katteks.

Määrati huvihariduse ja huvitegevuse toetus viiele õpilasele.

Väljastati M&M Motors OÜle reklaamiluba Haljala vallas Kisuveres külas Jakobi kinnistule reklaami paigaldamiseks eksponeerimiskestusega tagasiulatavalt alates 31.10.2018 kuni 31.01.2019.

Kinnitati Haljala valla Spordikeskuse töötajate koosseis kokku 6 ametikohta (juhataja 1,0, administraator 2,0, administraator-tegevusjuht 2,0 ja koristaja 1,0 ametikohta).

Moodustati Haljala valla Spordikeskuse juhataja ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimiseks viieliikmeline komisjon koosseisus vallavanem Leo Aadel ja liikmed Kristi Aron, Riina Must, Krista Keedus ja Sven Hõbemägi.

Nõustuti vaba põllumajandusmaa maatüki 56 (Lillemäe), asukohaga Annikvere küla, pindalaga 17,05 ha, kasutusvaldusesse andmisega Sirje Korneli SOONE TALU.

Anti kasutusluba Völe külas Mullamäe katastriüksusel asuval tuletõrjehoidlale ja söödaplats-sõnnikuhoidlale.

Väljastati ehitusluba Haljala alevikus Rakvere mnt 9a katastriüksusel PVC-halli püstitamiseks.

Kinnitati mittetulunduslikuks tegevuseks esitatud taotluste hindamise kord ja hindamiskriteeriumid.

Abivallavanem Kristi Aron: „On olnud muudatuste aasta!“

Noorte Volikogu esimene istung toimus novembris Haljals. HNVK koosseisu kuuluvad Minna Marie Kask, Kärt Liiva, Andreas Ammusaar, Oliver Hannes Kurs, Heleri Tamberg, Karl Johannes Annus, Ketlin Reinmaa, Steffi Pärnoja, Liis Nõmme, Maria Must, Anni Lisette Hallimäe, Mare Niilikse

Foto: Greete Toming

Kristi Aron
Abivallavanem

Kaheksa kuud Haljala vallavalitsuses on pakkunud uusi ja huvitavaid kui ka intrigeerivaid väljakutseid.

Tööle asumise hetkel oli käimas haldusjärelevalve Haljala Koolis, mis lõppes järgmise aasta 1. juuni asemel juba tänavu 24. oktoobril. Kõik ettekirjutused said täidetud enne määratud tähtaega.

VAEV POLNUD ASJATU

Pean oluliseks, et probleemiga kaasnenud tähelepanu meedias on kaasa toonud Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt korraldatavad infopäevad, mille üheks keskselt teemaks on õpetajate kvalifikatsiooninõuded ja nende tõlgendamine.

Tsiteerin: „Haridus- ja Teadusministeerium on tekkinud olukorda analüüsinud ja jõudnud järeldusele, et kvalifikatsiooninõuete määrust on vaja muuta.“ (Tarmu Kurm, HTM kommunikatsiooniosakonna juhataja 9.11.2018 Õpetajate Lehes)

Nii võib tagantjärele tarkuse-na öelda, et kui kõike juhtunut oli tarvis selleks, et õpetajate kvalifikatsiooninõuete seadusega seonduv probleemika püünel tuua, et keegi lõpuks ometi lahendusi otsima asuks – pole see ohver asjatu olnud.

PROJEKTID

2018. aasta kevadel liitus Haljala Vallavalitsus koolidele mõeldud toetusmeetmega „Tarkadest kasutatavatest digisisu tegijateks“, mille eesmärgiks on tagada valmisolek e-hindamiseks, digikultuuri integreerimine õppesse, toetada koole

nende digiplaanide elluviimisel ja digitaalse õppematerjali kasutuselevõtul ning jõustada IT oskuste õppe sisseseadmist ja arengut.

Meie Vösu Kool ja Haljala Kool said ühe nutiprojektori, 16 sülearvuti ning kahe lauaarvuti võrra rikkamaks.

Hetkel kirjutame koostöös koolidega projekti Euroopa Regionaalarengu Fondi taotlusvoor „Väikelahendused HEV õpilaste integreerimiseks tavakoolidesse“, millega toetatakse kooli kinnistul ning hoonetes kaasava hariduse põhimõtete rakendamiseks vajalike ehitustööde tegemist; kaasava hariduse põhimõtte rakendamiseks vajaliku sisustuse ja seadmete ostmist ja paigaldust; ning hariduslike erivajadustega õpilastele vajalike õppe- ja abivahendite ning õppematerjalide ostmist ja paigaldust.

Taotluse maksimumsumma on seotud kohaliku omavalitsuse põhikoolides käivate õpilaste arvuga, mis Haljala valla jaoks tähendab 30,000 eurot.

Koostöös koolidega kaardistame HEV õpilaste integreerimisega seotud kitsaskohad, mille põhjal esitame taotluse.

NOORTEVOLIKOGU

Noorsootöövaldkonna viimaseks suuremaks arenguks on Haljala valla noortevolikogu käivitamine, mis on ellu kutsunud suurepärase initsiaatorite Greete Tominga ja Andres Trumani eestvedamisel ning ENL (Eesti Noorteühenduste Liit) noorte osaluse arendustoetuse toel.

Esimest korda saadi huvigrupiga kokku 12. oktoobril Vösul vallamajas, kui noorte ette astus ENL juhataja esimees Roger Tobar, kes karismaatiliselt avas noorte osaluse ja noortevolikogu võimalusi.

Lisaks tegid suurepärase osaluskohviku etteasted teemalaudade moderaatoritena volikogu esimees Vello Väinsalu, volikogu liige ning haridus- ja noorsookomisjoni esinaine Greete

Toming ja noorsootöötaja Andres Truman.

Noored arutlesid vabatahtliku töö, huvitegevuste võimaluste ning poliitika üle. 1. ja 2. novembril toimusid noortevolikogu valimised, ning 12-liikmeline noortevolikogu kogunes oma esimeseks istungiks 14. novembril. Noortevolikogu esimesel istungil tervitas ja instrueeris vallasekretär Riina Must.

NOORSOOTÖÖ

Hetkel on käimas konkurs osalise tööajaga noorsootöötaja leidmiseks Vösu noortetupa. Positiivsete arengute korral avame ka Vösul kellast kellani noortetua, kus koostöös Vihula Valla Noorteklubi tegevusi pakutakse.

Varajasemalt oli noorsootöö Haljala vallas jaotatud kahte piirkondlikku koostöörühmi. MTÜ Vihula Valla Noorteklubi on lõpetamas koostööst tegevust aasta lõpus Loksa koostöörühmis (projekti lõppemise tõttu), millesse kuuluvad Kuusalu vald, Loksa linn ja endise Vihula valla territoorium. Endise Haljala valla territoorium kuulub noorsootöö mõttes Rakvere koostöörühmi (Rakvere linn, Rakvere vald, endine Haljala vald). Rakvere koostöörühmi tegevustega loodame alustada 2019. aasta esimeses pooles.

Loodetavasti suudab Eesti Noorsootöö Keskus koostöös liitunud omavalitsustega astuda samme selleks, et haldusreformi läbi teinud kohalikud omavalitsused ei peaks end koostöörühmade tegevusteks geograafiliselt poolitama, vaid sarnaseid tegevusi ja projekte saaks ellu viia kogu valla noortele.

HUVIHARIDUS

Riik eraldas huvihariduse toetust Haljala vallale kokku ca 80,000 eurot eesmärgiga parandada huvihariduse ja -tegevuse kättesaadavust ning pakkuda noortele mitmekesisemaid osalusvõimalusi.

Valdadele ja linnadele eraldatava lisaraha suuruse arvestamisel võeti aluseks komponendid: noorte arv, puudega noorte arv, toimetulekuraskustega peredes elavate noorte arv vanuses 7-19, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsvõimekus ning huvihariduse ja huvitegevuse piirkondlik kättesaadavus.

Seadus näeb ette, et vallad ja linnad koostavad täiendava toetuse kasutamise kava, milles tuuakse välja huvihariduses ja huvitegevuses osalevate 7.-19. aastaste unikaalsete noorte ja võimaluste arv, kirjeldatakse kitsaskohad ja tegevused nende lahendamiseks.

Igal aastal esitatakse kava täitmise kohta tulemused. Hetkel tegelemegi statistiliste andmete põhjal ning huvigruppidega koostöös uue huvihariduse kava koostamisega. Sellele eelnevalt oleme läbi viinud küsitluse nii vanemate kui ka nende laste hulgas ning kaardistanud huvihariduses ja huvitegevuses osalemise unikaalsete laste ning noorte lõikes.

Oleme tegeleenud ka uue huvihariduse ja -tegevuse toetamise korra väljatöötamisega, millest tulenevalt teavitame huvigruppe täiendava taotluse esitamise vajadusest hiljemalt 2019. aasta jaanuari alguses.

Aasta on olnud ümberkorralduse ja reformide aasta, olgu see siis kokkuhoiu, teenuste taseme ühtlustamise või haarde laiendamise eesmärgil. Liidetud on raamatukogud, tegevust alustamas Haljala vallale kuuluvaid spordirajatise haldav Haljala valla Spordikeskust, arutelud käivad võimalike arengute üle kultuurielul korraldamises. Ma väga loodan, et aastaid hiljem nendele otsustele tagasi vaadates saavad kõik osapooled tõdeda, et need hakkasid kaela kandma.

Rahulikku ja lumerohkelt adventiaega soovides

Haljala Vallavolikogu võttis vastu Reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirja

Kuldar Pärn
Keskkonnaspetsialist

Haljala Vallavolikogu võttis 16. oktoobril vastu Reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirja, mis on eelkõige vajalik meie ühise elutähtsa loodusvara joogivee kvaliteedi parandamiseks ja säilitamiseks.

Vastuvõetud eeskirja eesmärgiks on selgitada veeseadusest, valitsuse määrusest ning ehitusseadustikust tulenevaid nõudeid. Näiteks reguleerib eeskiri reovee kohtkäitlusrajatiste (septik, biopuhasti, imbväljak, kogumismahuti) ehitamist, kasutamist, hooldamist ning likvideerimist, aga ka nõudeid purgimisteenusele.

Hakates Haljala vallas oma elamu jaoks reovee küsimusi lahendama, tuleb esmalt tuvastada, kas kinnistu asub reoveekogumisalal või sellest väljas.

Samuti on oluline teada, kas tegemist on kaitstud- või kaitsmata põhjaveega alaga. Lähtuvalt sellest saab leida sobiliku reoveesüsteemi lahenduse.

REOVEEKOGUMISALAD
Aaspere, Essu, Haljala, Käsmu, Vergi, Vösu ja Vösupere-Palmse asulate maaüksused asuvad reoveekogumisalal.

Reoveekogumisaladel tuleb reovee kogumine lahendada ühiskanalisatsiooniga liitumise teel. Kui ühisveevärk puudub või ühiskanalisatsiooniga liitumine toob kaasa põhjendamata suuri kulutusi, siis võib rajada lekkekindla kogumismahuti.

Erandina võib reoveekogumisaladel, kus ühiskanalisatsioon puudub ja maaüksuse suurus seda võimaldab, lahendada reovee kohtkäitlust biopuhasti ja biopuhastatud vee maasse immutamise teel.

Täpsed reoveekogumisalade piirid leiab Keskkonnaregistrist.

KAITSTUD JA KAITSMA-TA PÕHJAVESI

Väljaspool reoveekogumisalasid tuleb reoveelahenduse leidmise otsimisel jälgida eelkõige

põhjavee kaitstust ja selle kordust.

Üldiselt jääb Haljala valla territoorium kaitsmata või nõrgalt kaitstud põhjaveega aladele. Erandiks on ranna- ja jõgedeäärsed alad, kus esineb ka keskmiselt kaitstud, suhteliselt kaitstud ja kaitstud põhjaveega alasid. Täpsema ülevaate põhjaveekaitstuse kohta leiab Maa-ameti kallete ja nitraaditundlike alade kaardirakendusest.

Kaitsmata või nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel ja kus põhjavee kõrgeim tase ulatub suhteliselt maapinna lähedale, saab reovee kohtkäitlust lahendada üksnes biopuhasti või lekkekindla kogumismahuti abil.

Kõrge põhjavee taseme juures tuleb biopuhasti imbväljak eraldada ka geomembraaniga. Septiku kasutamine on lubatud üksnes keskmiselt kaitstud, suhteliselt kaitstud ja kaitstud põhjaveega alal.

TÄHTIS TEADA

Kõige olulisem on märkida, et reovee kohtkäitluse planeerimisel ning välja ehitamisel tuleb suhelda vallavalitsuse keskkon-

naspetsialisti ja ehitusspetsialistiga.

Toonitame, et ehitusseadustiku järgi tuleb vallavalitsusele esitada kogumismahuti ehitamisel ehitusteatis ning omapuhasti (septik, biopuhasti) puhul ehitusteatis koos ehitusprojektiga. Reovee kohtkäitlus eeskiri sätestab ka nõuded reovee kohtkäitlusrajatiste hooldamisele ja tühjendamisele.

Uue määruse kohaselt tuleb omapuhasti seisukorda kontrollida ja hooldustöid teostada vastavalt omapuhasti hooldusjuhendile, kuid mitte harvem kui kord kuue kuu jooksul majapidamises, kus elatakse aastaringselt ja kord ühe aasta jooksul majapidamises, mida kasutatakse üksnes suvilana.

Kontrolli tulemused ja teostatud hooldustööd tuleb kanda kirjalikus vormis peetavasse hoolduspäevikusse, milles tuleb säilitada viie aasta andmeid. Samuti tuleb viis aastat säilitada ka mahutite tühjendamise eest saadud kvitungeid.

Otsusega nr 67

anti luba Haljala Vallavalitsusel võtta kohustus järgnevak viieks eelarveaastaks ja viia 2018 aastal läbi lighthanke menetlus Haljala vallale hooldusmasina rentimiseks, lepingu kehtivusega kuni viis aastat

Otsusega nr 68

kehtestati Vösu aleviku Merisiili detailplaneering

Otsusega nr 69

otsustati Haljala valla vallakeskuse asukoha võimalikuks muutmiseks ning Haljala valla ja Vihula valla ühinemislepingu muutmise algatamiseks või mittealgatamiseks sisendi saamiseks korraldada hääleõiguslike vallaelanike arvamusel väljaselgitamiseks Haljala valla haldusterritooriumil rahvaküsitlus.

Vallavalitsusele tehti ülesandeks korraldada rahvaküsitluse läbiviimine küsitluspunktides ja elektrooniliselt ning tulemuste esitamine vallavolikogule hiljemalt 17. detsembriks 2018.

Volikogu soovib teada, kas vallakodanikud peavad sobivamaks vallamaja asukohaks Vösu alevikku või Haljala alevikku. Ühtlasi palutakse vastajatel ka end määratleda elukohajärgselt ühe järgnevalt loetletud kandi elanikuna: Käsmu, Vösu, Aaspere, Haljala, Varangu, Võhma-Palmse, Vergi-Sagadi, Essu, Vihula-Annikvere või Karepa.

Otsusega nr 70

arvati eelarve- ja majanduskomisjoni koosseisust välja Uno Õunapuu

Järgmine korraline volikogu istung toimub 18. detsembril 2018.

Volikogu poolt vastuvõetud otsustega saab tutvuda valla kantseleis ja valla veebilehel: www.haljala.ee.

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGID

14.11.2018 istungi kokkuvõte

Määrati sotsiaaltoetus ühele isikule summas 100,00 eurot.

Määrati ühele isikule eluruumi tagamise teenus. Moodustati puuetega isikule eluruumi kohandamise toetuse määramise ja maksmise komisjon koosseisus sotsiaaltöö juht Klaarika Adonov ja komisjoni liikmed Urve Vogt, Eha Veem ja Aivar Aruja.

Otsustati nõustuda Eesti Kirikute Nõukogu kultuuriturismialase projekti “Teeliste kirikud” toetamisega ja eraldada vastavad vahendid 2019 aasta eelarvest ning eraldati vallaeelarve reservfondist VK Wadokan MTÜle judo mattide ostmiseks 350 eurot.

Väljastati Megameedia Grupp OÜle reklaamiluba reklaami eksponeerimiseks Sauste külas Tamme kinnistul ja KK-Rideen OÜle reklaamiluba reklaami eksponeerimiseks Kisuvere külas Kooli kinnistul.

Määrati huvihariduse ja huvitegevuse toetus kolmele õpilasele.

Määrati Eisma külas asuva Allika katastriüksuse uueks lähiadressiks Peetri-Allika.

Määrati Vainupea Tooma katastriüksuse maa sihtotstarbeks elamumaa 100%.

Nõustuti ettepanekuga määrata Käsmu külas Neeme tee 70 detailplaneeringu alal tekkiva liikluspinna nimeks Lainela tänav ja avalikustada kohanime määramise eelnõu.

Esitati volikogule menetlemiseks AS Haljala Soojuks ja Osaühing Vihula Valla Veevärk ühinemislepingu heakskiitmise otsuse eelnõu.

Nõustuti Vihula Valla Veevärk OÜ vee-erikasutusloa muutmisega (lisades vee-erikasutusloale Vösupere reoveepuhasti asukohaga Palmse küla, Moonaka maaüksus).

Nõustuti ühe jäätmekäitleja korraldatud jäätmeveoga liitumisest erandkorras vabastamisega.

Anti seisukoht volikogu komisjonidelt tulnud ettepanekute kohta.

Lääne Virumaa Turvalisuse nõukogu sotsiaalkaitsekomisjoni määrati sotsiaaltöö juht Klaarika Adonov.

21.11.2018 istungi kokkuvõte

Kuulati informatsiooni Haljala uue koolihoone projekteerimise hetkeseisust ja projekti ajakavast.

Määrati sotsiaaltoetus kahele isikule kokku summas 380 eurot ning eraldati EELK Rakvere Kolmainu Kogudusele intellektipuudega inimeste töökeskuse toetuseks 1000 eurot.

Kinnitati Haljala Vallaraamatukogu Vergi haruraamatukogu raamatute kustutusaktid ja inventuuriakt ning Vösu haruraamatukogu raamatute kustutusakt.

Kinnitati Haljala Vallaraamatukogu nõukogu koosseisus: Külli Heinla, Merike Hunt, Lea Lehtmet, Epp Orgmet ja Katrin Vahjoja.

Kinnitati Vösu Kooli hoolekogu koosseisus: Haljala Vallavolikogu esindaja Anti Puusepp, lapsevanemate esindajad Silja Bergström, Kerli Toomel, Triinu Haavisto, Katrin Jõgi, Edyt Lust ja Merilin Tamm, Vösu Kooli õpetajate esindaja Anne Reinhold, Vösu lasteaia õpetajate esindaja Maire Muruvee, Vösupere lasteaia õpetajate esindajad Marike Raudla ja Angela Lehtpuu, Vihula lasteaia õpetajate esindaja Mari-Liis Naan, õpilasesinduse esindaja Liis Nõmme ja kooli toetava organisatsiooni esindaja Kristel Tõnisson.

Eraldati vallaeelarve reservfondist 100,00 eurot Rakvere Kergejõustikuklubile ViKe lastele ja noortele mõeldud jõuluvõistluse läbiviimiseks.

Väljastati projekteerimistingimused Lauki külas Parkali katastriüksusele sauna püstitamiseks.

Anti ehitusloa Haljala alevikus Uus põik 3 katastriüksusel elamu püstitamiseks (projekti muudatus), Kavastu külas Ellikmaa katastriüksusele puurkaevu rajamiseks, Karepa külas Otsa katastriüksusele suvila püstitamiseks, Lihulõpe külas Umbaia katastriüksusele puurkaevu rajamiseks, Palmse külas Telia mobiilsidemasti ühendamiseks ELSA võrguga sideehitise rajamiseks ja Tatruse külas Vahtramäe katastriüksusele puurkaevu rajamiseks.

Otsustati lugeda kolm jäätmevaldajat talveperioodil korraldada jäätmeveoga mitteliitunaks.

Otsustati muuta enampakkumise viisi võõrandada Haljala alevikus Uus põik tänava krundid, Essu külas Pargi tänava krundid ja Aaspere külas Kase tee 6 krunt pideva avaliku teavitamise korras.

11. Otsustati korraldada Haljala valla vallamaja asukoha osas rahvaarvamuse väljaselgitamiseks rahvaküsitlus järgmistes küsitluspunktides ja aegadel:

10. detsember 2018 Haljala vallamajas (Mere tn 6, Vösu alevik) kell 13:00-19:00;

11. detsember 2018 Haljala teenuskeskuses (Rakvere mnt 3, Haljala alevik) kell 13:00-19:00;

12. detsember 2018 Vihula lasteaed (Vihula kool, Vihula küla) kell 13:00-19:00;

13. detsember 2018 Karepa haruraamatukogu (Raamatukogu, Karepa küla) kell 13:00-19:00

elektroniline hääletamine toimub Haljala valla veebilehel www.haljala.ee (VOLIS keskkonnas) ajavahemikul 1. detsember 2018 kella 00:00-st kuni 9. detsember 2018 kell 24:00-ni.

Kinnitati Haljala valla kandidid ja nendesse kuuluvad külad.

HALJALA VALLAVOLIKOGU ISTUNG NR 16

Vösul, 20. novembril 2018

Istungil osales 14 volikogu liiget: Kristjan Alanurme, Leo Bergström, Annika Hallimäe, Krista Keedus, Urve Kingumets, Rainer Lille, Aivar Maurer, Annes Naan, Margus Punane, Mare Raja, Koidu Saamot, Triin Toming, Aide Veinjärv ja Vello Väinsalu.

Istungil ei osalenud Anti Puusepp, Gree-tte Toming ja Tea Treufeldt.

Määrusega nr 47

kinnitati Haljala Lasteaed Pesapuu arengukava aastateks 2018-2022

Määrusega nr 48

muudeti Haljala Vallavolikogu 17.04.2018 määrust nr 15 „Kaasava eelarve rakendamise Haljala valla eelarves“

Määrusega nr 49

kehtestati raiemäärus, mis määrab kindlaks Haljala valla üldplaneeringuga määratud tiheasustusaladel puude raieks ja võra kärpimiseks raieateise esitamise ja vormistamise ning kinnitamise tingimused

Määrusega nr 50

kehtestati Haljala valla tunnustusavalduste andmise kord

Haljala valla tunnustusavalduste liigid on: Haljala valla aukodanik

Aukodaniku nimetus antakse füüsilisele isikule erilise tänuavaldusena vallale osutatud väljapaistvate teenete eest.

Elutööpreemia

Elutööpreemia antakse vallapoolse erilise austusavaldusena auväärsele ikka jõudnud füüsilisele isikule, kelle töö, tegevus ja isiklik eeskuju ning aastatepikkune tegevus on avalikkuse poolt hinnatud ja kelle kogu elutöö on positiivselt mõjutanud Haljala valla arengut ja mainet.

Haljala valla aasta tegu

Tunnustusavalduse Haljala valla aasta tegu andmisega jagatakse valla poolset tunnustust füüsilisele või juriidilisele isikule eelneval kalendriaastal tehtud teo või tegude eest, milles kandidaat on kaasa aidanud vastava valdkonna arengule vallas, maakonnas või üleriigilisel tasandil.

Valla tänukiri

Valla tänukiri on tänuavaldus isikule kellel on märkimisväärsed tulemusi oma töös või valla elu edendamisel.

Otsusega nr 63

kooskõlastati Haljala Lasteaed Pesapuu sisehindamise aruanne 2015-2018

Otsusega nr 64

kinnitati ANTI PUUSEPP volikogu poolseks esindajaks Vösu Kooli hoolekogus kuni volikogu käesoleva koosseisu volituste lõppemiseni

Otsusega nr 65

otsustati koormata järgmised Haljala valla munitsipaalomandis olevad krundid hoonestusõigusega 25 aastaks avaliku enampakkumise korras:

1. Sõstra tänav 2 Haljala alevikus asuv kinnistu, kinnistusregistriosa nr 2476950, katastritunnus 19101:001:0074, sihtotstarve 100% elamumaa, pindala 1 584 m²;

2. Sõstra tänav 4 Haljala alevikus asuv kinnistu, kinnistusregistriosa nr 2476950, katastritunnus 19101:001:0075, sihtotstarve 100% elamumaa, pindala 1 862 m²;

3. Sõstra tänav 8 Haljala alevikus asuv kinnistu, kinnistusregistriosa nr 2476950, katastritunnus 19101:001:0076, sihtotstarve 100% elamumaa, pindala 1 771 m².

Otsusega nr 66

anti luba Haljala Vallavalitsusel korraldada hoonestatud Kooli kinnistu (registriosa nr 8188250, katastritunnus 88702:002:0231) asukoht Haljala vald, Annikvere küla, võõrandamine.

LUULETUSED

Nohu

Ühel päeval tuli nohu
kaasas tatt ja peavalu.
Pani nina tilkuma
ja peo otsas võnkuma.
Kust saaks abi, kes küll aitaks?
Rohtu jagaks, pead paitaks...

Mattias Liivamäe
Haljala Kool
3.B klass

Nohu nohu paha paha,
kõndis meie ukse taha.
Hommikul kui ärkasin,
kinnist nina märkasin.
Kuigi minema peaks kooli,
poen ma oma sooja voodi.

Kevin-Gustav Kütt
Haljala Kool
3.B klass

Minu vennal oli nohu,
pidi võtma ühe rohu.
Nohu, nohu me ei taha,
sest sa oled meile paha.

Nohu, see ei tahtnud rohtu,
pani hoopis ninast plehku.
Venna oli õnnelik,
et nohu polnud vaenulik.

Käroli Vaher
Haljala Kool
3.B klass

Ükskord ninas oli nohu.
Oli see vast tohuvapohu!
Nina kinni, tervis paha,
viskusin voodisse pikali maha.
Isa tõi apteegist nohurohtu,
lasin seda ninna iga õhtu.
Seitsme päevaga oli nohu läinud,
Rohkem ta mul külas pole käinud

Elas ninas nohuonu,
päris paha nohuonu.
Piinas lapsi kuidas jaksas,
ema arsti juurde kalpsas.

Arst nüüd tohterdama tõttas,
lapsed rohtu sisse võtmas.
Ninasse neil spread nüüd lasti,
Raviteesid mitut masti.

Nohuonul mõõt sai täis,
Ninast tema välja käis.

Dariel Lukašenko
Haljala Kool
3.B klass

Hommikul mul hää on kahe.
Kurgust alla tee ei lähe.
Nina tilgub nagu kraam.
Voodist välja ma ei saa.
Nüüd mu sõbraks kibe rohi.
Oue minna ka ei tohi.

Mattias Toming
Haljala Kool
3.B klass

Nohu pisik ninas
Väike nohu pisik Pauh
liugles õhus siuh ja sauh.
Liugles siia, liugles sinna,
kuni jõudis lapse ninna
AAAA TSIUH!
Pisik välja lendas piuh!

Henry Samolberg
Haljala Kool
3.B klass

Carmen Sinisoo
Haljala Kool
3.B klass

LÜHIDALT

Haljala nutiklass

Foto: Andres Truman

Haljala kool täiendas nutiparki

Haljala Kool soetas HITSA it-õppe toetusmeetme raames õppetundides kasutamiseks 14 Lenovo Thinkpad sülearvutit, Hitachi interaktiivse projektori ja selle tarkvara. Tänu saadud vahenditele seadis Haljala kool sisse täiesti uue arvutiklassi, mis asub koolimaja vanemate õpilaste osas.

Projektori uuenduslik külg on see, et projektor muudab seinale kuvatud ikoonid puutetundlikuks - kõiki toiminguid, mida saab teha arvutis, on nüüd võimalik teha hoopis seinal! Õpetaja saab kasutada nii Oktopusi tarkvaraga kaasas olevaid valmis õpematerjale ja ka ise tundide paremaks visualiseerimiseks endale sobivaid rakendusi luua. Uus tehnoloogia on tekitanud õpilastes suurt elevust, kellele siis „seinale joonistamine“ ei meeldiks!

Usume, et uus arvutiklass ja seadmed leiavad erinevate ainetundide raames (ning nende kõrval muul ajalgi) laialdast kasutamist nii õpetajate kui õpilaste seas.

Andres Truman
Haljala Kooli haridustehnoloog

SPORT

Lauatenniselahingud
Võsu mändide – II etapp

Haljala valla lauatennise seitsmenda seeriavõistluse II etapi võitis Jaanus Lokotar Kadrinast, teiseks jäi Ülle Vilba, kes oli ühtlasi ka parim naismängija. Pingelise mängu kolmanda koha eest pidasid maha Kadrina noormehed vennad Arakud. Võit ja kolmas koht seekord vanemale vennale Siimule, Mihklile jäi parima noormängija tiitel. Parim omakandi noor oli Enar Kruus, parim veteran Avo Seidelberg ja Haljala vall parim Allar Raudla.

Üldkokkuvõttes on sarja liidrid võrdse punktide arvuga Siim Arak ja Jaanus Lokotar. Võsu klubi mängijatest on parimal positsioonil Ülle Vilba kolmas.

HVS

Võsu Kooli lapsed said Poola koolis
elamuste osaliseks

Mall Ränkson
Võsu Kooli projektijuht

Ajalehe eelmises numbris jagasime oma rõõmu võimaluse üle osaleda kolme Euroopa partneriga kahe järgneva aasta jooksul Erasmus+ projektis „Võti jätkusuutlikku tulevikku“.

Projekt on hoo tiibadesse saanud ning novembrikuu teine nädal mööduski neljal Võsu kooli õpetajal ja õpilasel Poola partnerkoolis Cieszynis.

Külaskäigu eesmärgiks oli saada ülevaade tehtud tööst, läbi rääkida ees seisvad projektitööd, osavõtt Cieszyni kooli elust nii õpilase kui õpetajana ning tutvumine kohaliku eluga läbi projektiga seotud teemapärisma.

POOLA KÜLALISLAHKUS

Kuna sel sügisel on projekti põhirõhk tervislike eluviiside tutvustamisel, viisid Poola partnerid meid mägedesse sealset mesilat vaatama. Mägedes toimus põhjalik koolitus terviseleku ja ökoloogiliselt puhta mee tootmisest.

Gorki Male küla Chlebova Chatas saime maitsta oma käega valmistatud Poola traditsioonilist leiba, kodujuustu ja võid.

Koolitunnidki olid seotud projekti põhiteemaga – näiteks matemaatika tunnis arvatati toidupüramiidi alusel välja päevane optimaalne kalorihulk ning inglise keele tunnis arutleti uut sõnavara õppides Maa globaalse soojenemise teemadel.

Peale tunde tutvustasid külalislahked Poola partnerid oma linna ja lähiümbrust. Meie õpilastele avaldasid kõige sügavat muljet Tatra mäed. Kõige kõrgeimaid tippe me seekord vallutada ei jõudnud, kuid tõeliseks elamuseks kujunes matk Koniakowi külast 894 meetri kõrguse Ochodzita mäe tipu, kust avanesid unustamatud vaated orus asuvatele küladele ning silmapiiril kõrguvatele Tatra mägedele.

Väljasõitudel nautisime nii Krakowi tänavate rahvarohkust

Esimene päev Krakowis

Foto: erakogu

kui Pszczyna ajaloolist rikkust.

Koolidirektoril Liina Altröf- fil oli võimalus lisaks Cieszyini kooli direktoritele mõtteid vahetada ka Żelezniki (Sloveenia) ning Ancona (Itaalia) koolide direktoritega. Õpetajatele oli ette valmistatud põhjalikum kava inglise keele ning erivajadustega õpilaste õpetamisest. Viimane pakkus eriti huvi meie kooli erivajadustega õpilastega tegelevale õpetaja Inge Ausile.

Kaasas olnud õpilastele Henriettele (5.kl), Marlonile (6.kl), Aleksandrile (7.kl) ja Katariinale (8.kl) oli nädalane õppetöö Võsu koolist kumme korda suuremas Cieszyni koolis tõeliseks elamuseks. Elamine Poola õpilaste peredes andis hea ülevaate Poola elust ja tavadest. Lisaks uutele kooliteadmistele ning ringsõitudel kogetule, oli reis kõigile suurepäraseks suhtluskooliks, mille käigus täienes nii inglise keele oskus kui kasvav suhtlemisjulgus.

ÕPILASE MULJE

Katariina: Poolakad on väga-väga-väga lahked ja abivalmis võrreldes eestlastega. Kui vaatasime koos Võsu kooli tutvustavat videot, siis iga minuti tagant panime pausi peale, sest nad olid päriselt väga huvitatud

Eestist ja meie koolist. Kokku kestis 7-minutiline filmi vaatamine koos kommentaaridega kaks tundi.

Esimene ja viimane päev peres olid kardinaalselt erinevad: esimesel päeval keegi peale ema, kes oskas hästi inglise keelt, väga midagi ei rääkinud. Misia julgus ainult natuke poola keeles midagi küsida ja ta ema tõlkis. Viimasel päeval rääkis ta juba päris hästi inglise keelt ning ema ütles, et see külaskäik andis Misiale väga hea motivatsiooni inglise keelt õppida, sest enne oli ta arvanud, et inglise keel on nii mõttetu ja milleks seda üldse õppida. Kõige rohkem teadmisi Poola elu ja traditsioonide kohta saingi perelt.

Käisime perega ka palju ringi, näiteks Tšehhi piiri ääres jalutamas (linn on jagatud Poola ja Tšehhi vahel), boolingut mängimas, batuudikeskuses. Esimesel päeval, kui oli Poola 100. aastapäev, sain selle päeva rahvustoit – traditsioonilist kanasuppi. Viimasel õhtul sain süüa nende traditsioonilist boršisuppi, mida tehakse tavaliselt jõuluks.

Kool oli Võsu kooliga võrreldes 100 korda lärmakam vahetunnis, sest seal õppis 500 õpilast. Klassiruumid olid teist-

sugused: mõnes klassis oli vähe laudu, enamikes klassides oli smart-tahvel. Koolitoit oli nende koolis väga hea.

Esimene ja viimane päev peres olid kardinaalselt erinevad: esimesel päeval keegi peale ema, kes oskas hästi inglise keelt, väga midagi ei rääkinud. Misia julgus ainult natuke poola keeles midagi küsida ja ta ema tõlkis. Viimasel päeval rääkis ta juba päris hästi inglise keelt ning ema ütles, et see külaskäik andis Misiale väga hea motivatsiooni inglise keelt õppida, sest enne oli ta arvanud, et inglise keel on nii mõttetu ja milleks seda üldse õppida. Kõige rohkem teadmisi Poola elu ja traditsioonide kohta saingi perelt.

Kõige toredam on see, et meie projekt on alles algusjärgus ning suurem osa huvitavaid elamusi ning kohtumisi alles ees ootamas. Innustust jätkamiseks, motivatsiooni võõrkeelte õppimiseks ning julgust ja uudishimu suhtlemiseks annavad sellised ettevõtmised aga küllalt.

KIK viib koolimajast välja

Grete Toming
Haljala Kooli avalike
suhte- ning projektijuht

Novembrikuuga võime lõpetatuks lugeda selleaastase Keskkonnainvesteeringute kes- kusele (KIK) kirjutatud õppe- projekti „Haljala Kooli klasside 2018/2019 õppeaasta õppereisid looduskustesse“, mis sai kooli poolt ellu tuua selleks, et kujundada koolis õppivate umbes 240 noore väärtushin- nangud ja käitumisharjumused keskkonnasäästlikuks ja kes- konnateadlikuks. Boonuseks muidugi veel loodusaine tundi- de mitmekesistamine ning hu- vitavamaks muutmine.

Bussid viisid meie kooli õpi- lasi sel aastal nelja erinevasse sihtkohta – käidi nii kodulä-

hedases Sagadi Looduskoo- lis, veidi kaugemas Puhta vee teemapargis, koos Alutaguse Matkaklubiga piiluti allmaaka- vanduse kõõgipoolle Koht- la-Nõmmel ning jalutati Aegvi- du looduskust ümbritsevatel matkaradadel. Mõni veidi tut- tavam, mõni hoopis uus, kuid õpetajad soovisid programme valides lähtuda sellest, et kõik oleks õpilastele jõukohane, hu- vitav ning mis kõige tähtsam, vajalik ka koolitööks. Arvestu- sed ja ennustused pidi tegema küll üpris varakult – projekt esitati aasta alguses, samas kui viimased väljasõidud toimusid alles novembri keskel.

Nii juhtuski näiteks, et kui 7. klass sai teada oma (tegelikult väga tugevate tulemustega) ta- semetööde tulemused, ilmnes sealt, et kui midagi parandada,

peaks need olema kavandamis- oskused. Peaksime koos õppi- ma, kuidas uuringut kavandada, uuringut kavandades analüüsi- ma selle läbiviimiseks vajalik- ke vahendeid ja materjale ning kuidas valida sobiv terviklik uurimisküsimus. Ja - vaata aga vaata, üsna pea peale tulemus- te laekumist oligi planeeritud väljasõit Sagadi Looduskooli programmile „Uurimuslik päev Sagadis“, kus päeva käigus vii- di õpilased kurssi uurimusliku õppe põhimõtetega, tutvuti eri- nevate katse- ja vaatlusvahn- ditega. Praktiline töö toimus rühmades, iga rühm viis läbi 8 katset, peale katsete soori- tamist valis iga rühm endale konkreetsema katse, mille tule- musi analüüsiti ja koostati ette- kanne, mis päeva lõpus toimuva “teaduskonverentsi” raames

ülejäänud klassile ette kanti.

Haljala Kooli õppejuhi ning 4. klassi klassijuhataja Õnnela Lembbe sõnul on õppekäigud lastele vägagi silmaringi avarda- vad ning viivad õppimise hoo- pis teisele tasemele. „Igapäeva- ses koolitunnis ei ole võimalust kaevandustes-koobastes ringi vaadata ning muhklikul kae- vandusmaastikul omal nahal kogeda, mida teevad maapin- nale maa-alused tunnelid“. 8. klassi õpilased Karl, Karin, El- li-Maria ja Heleri tõid välja, et taolised väljasõidud on igapäe- vasele koolielule suureks va- helduseks, neile väga meeldisid Aegviidu Looduskustuse giidid. „Selliseid väljasõite võiks kind- lasti rohkem olla!“

Villages on Move Baltic projekti lõppkonverents Birštonases

Lääne-Viru Rakenduskõrgkool on viimase kahe aasta vältel osalenud projektis “Villages on Move Baltic”, mille raames on korraldatud erinevaid spordiüritusi ja sportlikke tegevusi toetavaid üritusi Eestis ja teistes partnerriikides Lätis, Leedus, Taanis ja Soomes.

Eestis toimus projekti raames kokku 17 üritust, kokku 975 osalejaga. Suurim neist leidis aset kevadel Haljala lasteaias, kus kogu lasteaiapere osales mängudes ja harjutustes, mille korraldasid projekti partnerid viiest riigist. Samal üritusel esinesid ka Haljala eakad oma tantsuansambliga, jättes osalejatele kustumatu mulje. Lisaks koguti projekti raames erinevaid mängu ja harjutusi, milles valmis ka mänguraamat, mis

Konverentsil osalejad Haljalast: Riina Tamberg, Silvi Lutter, Tiina Uukivi, Tiia Domnin, Helen Kool.

Fotod: Jaana Siik,

saab tõlgitud eesti keelde lähikuudel.

Projekti lõpuüritusele olidki kutsutud koostööpartnerite

Helen Kool

esindajad ning Haljalast osalesid lasteaiapoolt direktor Riina Tamberg ning liikumisõpetaja Tiina Uukivi. Tantsijaid esindasid Tiia Domnin ja Silvi Lutter. Birštonases toimus konverents, mis andis põhjaliku ülevaate füüsilise aktiivsuse tähtsusest, inaktiivsuse mõjust ja erinevate riikide praktikast elanike aktiivsuse tõstmisel. Lisaks formaalsele poolele, tehti ka palju muid ühiseid tegevusi – toimus tantsuõhtu, orienteerumine ja võimalus oli külastada veekeeskust. Planeeriti edasist koostööd.

Osalejatele oli see väärtuslik kogemus, mis andis uusi ideid füüsilise aktiivsuse tõstmiseks nii laste- kui ka vanemaealiste inimeste hulgas.

Tantsukollektiiv Krõtakesed sai 11aastaseks

Riina Kens
Krõtakesed esindaja

10. novembri õhtul tähistas Võhmal seltsimaja naisrühm Krõtake oma tegutsemise 11. aastapäeva.

Vallavanem Leo Aadel oli alpakanni potti üle andes üllatunud: „Miks selline valik? Kas 10. sünnipäev jäi vahele?“

Ei, ei jäänud vahele, tegemist oli eelmisel aastal rohkesti, raha peo pidamiseks ka ei jätkunud ja pidutsemine samal

11aastased Krõtakesed piduhoos.

Foto: erakogu

ajal kui seltsimaja PRIA-ga kohut käis oleks nagu pidu katku ajal olnud.

Ja Krõtakese meelest on üheteistkümnese sünnipäeva aasta võrra tähtsam ka kui kümnes!

Täname südamest Tarvanpää Tarva Tammesid, Maidla naisrühma Omasoodu, Haljala segarühma Segapidi, Võsu Rannamemmesid, Tamsalu naisrühma Vallatud Kurvid, meie endiseid tantsijaid ja Võhma lauljaid ja valla esindajaid, kes kõik meid õnnitlema olid tulnud! Täname Raivo Nurmsalu ja Andres Nappi, kelle pilli järgi oli lust tantsu löüa ja pärimustantsuõpetajat Kadri Lepassoni, kes peole jumet lisas.

Aitäh ja uute kohtumisteni!

Jehhuu, ettevõtliku kooli baastase!

Grete Toming
Haljala Kooli avalike suhete-ja projektijuht

Päev enne I veerandi lõppu toimus Paides selle aasta Haridusfestival. Liikumise „Ettevõtlik kool“ korraldatud festivalil tunnustati maakondade parimaid koolide õppeprojekte ning tervitati 28 uut õppeasutust, kes on süsteemse tööga pälvinud kvaliteedimärgi „Ettevõtlik kool“.

Ida-Viru Ettevõtluskeskuse

juhatuse liige Pille Sööt tõdes, et tulevikuhariduse võtmeküsimuseks on see, kuidas tuua rohkem põnevamat ja kaasavat õppimise metoodikat koolidesse ja lasteaedadesse. “Oluline on, et õpetajad keskenduksid tunnis lisaks enda ainele ka õpilaste teiste oluliste pädevuste arendamisele. Enam ei saa õpetada vanaviisi ning tuleb leida uusi mooduseid, et arendada noortes just neid oskuseid, mida nad tulevikuks vajavad,” selgitas Sööt.

Ettevõtliku õppe standardi

hindmisprotsessi tulemusena on võimalik saavutada 3 taset: baastase, väljapaistev tase (hõbetase) ja suurepärase tase (kuldase). Värske ettevõtliku kooli perega liitununa ning hindamisprotsessi läbinuna sai Haljala Kool 18. oktoobril kätte baastaseme, millega kaasnes Ettevõtliku Kooli lipp (nähtav kooli fuajees) ning Ettevõtliku Kooli seinamärk.

Baastaseme saanud õppeasutusi iseloomustab oma organisatsiooni igakülgne teadlik arendamine ettevõtliku kooli

suundades. Ettevõtlik Kool on koondnimetuseks põnevale ja kaasavale õppimise metoodikale ja ühtlasi programm, mis toob koolidesse ja lasteaedadesse rohkem iseseisvat ja ettevõtlikku hoiakut, arendab lastes otsustusvõimet ja ärgitab tegutsemishimu. Ettevõtlikus Koolis on õpetajate ülesandeks kaasata lapsed kõigisse arenguetappidesse nii, et initsiatiiv ja õppimislust lähtuksid õpilastest endast.

DETSEMBRI SÜNDMUSTE KALENDER

L 1. DETSEMBER

Kell 12 Tsirkuse etendus “Fantastiline planeet” Haljala rahvamajas

Kell 17 Advendikontsert “Kõige ilma õnnistus” Käsmu kirikus

P 2. DETSEMBER

Kell 17 Advendikontsert Haljala rahvamajas

L 8. DETSEMBER

Kell 17 TALVEKONTSERT Karepa rahvamajas

P 9. DETSEMBER

VÕSU JÕULUKONTSERT

Võsu Rannaklubis

Kell 11 kell - Perepäev “Valmistumine jõuludeks” Haljala rahvamajas

L 15. DETSEMBER

Kell 17 Hedvig Hanson ja Uku Suviste - Valguse ootel, Jõulukontsert Vihula mõisas

P 16. DETSEMBER

Kell 13 Haljala Valla eakate jõulupidu Haljala Rahvamajas
Kell 15 JÕULUKONTSERT Vainupea kabelis

T 18. DETSEMBER

Kell 19 Marko Matvere ja Jassi Zahharov “Jõuluopper” Vihula mõisas

N 20. DETSEMBER

Kell 19 “Käbid & Kännud” - Ivo Linna, Robert Linna, Antti Kammiste ja Eric Kammiste Haljala rahvamajas

R 21. DETSEMBER

Kell 19 Naised Köögis - SOOJUSE HOIDMISE AEG Vihula mõisas

L 22. DETSEMBER

Kell 12 Haljala valla koduste

laste jõulupidu Haljala rahvamaja

T 25. DETSEMBER

Kell 15 JÕULUJUMALATEE-NISTUS Vainupea kabelis

N 27. DETSEMBER

Kell 19 Lauri Saatpalu ja Jaan Sööt “Olemise tahumatu kergus” Vihula mõisas

R 28. DETSEMBER

Kell 19 Vana-aasta pidu Haljala rahvamaja

ÕNNITLEME VANEMAI

KADRI TRILLJÄRV ja NEVEN PÜSS
tütar NELERI sündis 12.09.2018

JUTA KRAAV ja RANDO KULLA
poeg RUBERT sündis 12.10.2018

KAIRI ja PRIIDIK VÄIN
poeg REVOR sündis 20.10.2018

MADLEEN LOOD ja SANDER SAMBLA
poeg HENRY sündis 28.10.2018

ANNI ja TAAVI ETTI
tütar ELIISABEL sündis 28.10.2018

ÕNNITLUSED

94

AINO VALBU – 05. detsember Muike küla

93

AINO LIIVA – 22. detsember Toolse küla

89

EEVI KAARE – 15. detsember Võsu alevik

88

JUTA KALAUS – 13. detsember Ilumäe küla
VILLEM LINKGREIM – 21. detsember Vainupea küla

86

ETHE-REGINA UUKIVI – 29. detsember Annikvere küla

84

SIGRID KUSTAVSON – 13. detsember Kosta küla
SILVI EENMAA – 27. detsember Võsu alevik

83

KALJU SAMMELSELG – 11. detsember Võhma küla
AINO JALAKAS – 13. detsember Võsu alevik

82

MAI LASNER – 17. detsember Karula küla
ELJO SIKKA – 06. detsember Lihulõpe küla

81

ILJA VÄLI – 06. detsember Vihula küla
ASTA ROSENBERG – 15. detsember Haljala alevik
ILME MÄGI – 29. detsember Haljala alevik

75

OLAVI KASEMAA – 03. detsember Karepa küla

70

ELVE RANNU – 02. detsember Idavere küla
AAVO LAUR – 06. detsember Koljaku küla
REIN TAUTS – 13. detsember Palmse küla
JAAN OTT – 18. detsember Kandle küla
KUSTAV REINBERK – 19. detsember Kandle küla

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

ENE MALLEUS	12.07.1951-13.10.2018
METTE-MAI PEIL	25.05.2011-13.10.2018
ELLI-MII PEIL	22.07.2014-13.10.2018
LUI PEIL	28.02.2016-17.10.2018
TATYANA MAZURIK	01.10.1953-19.10.2018
ERNST SARAP	17.07.1943-21.10.2018
INNA VÄLKMANN	28.09.1927-27.10.2018
MILVI SEPPO	04.06.1933-01.11.2018
ANDRES SOOSAR	28.07.1961- 2.11.2018
JUTA HAASMA	13.07.1932-02.11.2018

TEATED

Ostan teie auto kasvõi juba täna, võib pakkuda igas seisukorras
Tel 53092650

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

Haljala vald pakub kodu loomiseks elamukrunte Haljala aleviku ja Essu küla südames. Hinnad soodsad. Lisainfot leidub Haljala valla koduleheküljelt www.haljala.ee või võtke ühendust majands- ja hankejuhi Aivar Arujaga, telefon: 518 7119 või e-post: aivar.aruja@haljala.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvõõndis.
Tel: 56 111 900

OSTAME METSA- JA PÕLLUMAAD

AS Miskort
Tel 508 4842
e-mail miskort@miskort.ee

9. detsembril kell 12.00
Haljala Rahvamajas

Kohtumised köögis
PEREPÄEV

„Ettevalmistused
jõuludeks”

TASUTA!

Piparkoogimeister Heli õpetusel
valmistame piparkoogist kaunistusi.

Haljala Kultuuriseltsi juhendamisel
saab meisterdada jõuluks tarvilikku.

16.12 kell 13.00 Haljala Rahvamajas

HALJALA VALLA EAKATE JÕULUPIDU

Külastesineja ning tantsuks mängib
ansambel. Peolaud on kaetud.

REGISTREERIMINE TELEFONIL 5656 6931 URVE VÕI 5669 4345EHA.
REGISTREERIMISEL TEADAANDA KA TRANSPORDIVAJADUS.

REGISTREERIMINE KUNI 03.12.18.

"Kui pime kannab lombakat, saavad mõlemad edasi"
/Rootsi vanasõna/.

Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Koda
koostöös Rakvere linnaga tähistavad
Rahvusvahelist Puuetega Inimeste päeva
1. detsember kell 12 Targa Maja valges saalis.

Kavas: Tervitused, kontsert.

Esinevad: Kungla, Rohuaia, Triinu lasteaiaga lapsed,
Rakvere Põhikooli plokklöödiansambel,
Anne Tipner, Karmeli koguduse
noorte bänd, Viroonia segakoor.

TASUTA ÜRITUS

(kohtade arv on piiratud)
Vajalik ette registreerimine
tel 5342 9043

HALJALA VALLA LAHTISED MEISTRIVÕISTLUSED

LAUATENNISES

16. detsembril
algusega kell 10.00
Võsu spordihoones
Spordihoone avatakse 9.00
Registreerimine kuni 9.45

31. detsembril,
22:00 Võhma seltsimajas

AASTAVAHETUSE MÖLL
ORAVAPOISTEGA Oravalt.

Lauakatte ja tulevargi eest hoolitseb
igaüks ise!
Pilli ja pulli teeb seltsimaja.

Osalustasu ettetellimisel 5 €,
kohapeal 8€.

Broneerimine telefonil 53989592

HALJALA RAHVAMAJA VANA-AASTA PIDU

28. detsembril kell 19.00

Näiteringi esietendus

E. Albee "Loomaaiialugu"

Osades Margus Hallimäe ja Margus Punane

Tantsuks mängib ansambel
„VANAVIIISI”

Laudade broneerimine tel. 3250444.
Avatud baar. Pilet 10 eur.

Robert & Ilvo Linna
Eric & Antti Kammiste

KÄBID & KÄNNUD

11–23.12
ÜLE EESTI

Haljala Rahvamajas
20. detsembril kell 19.00

22. detsembril kell 12.00
Haljala Rahvamajas

Jõuluetendus lastele
„KÕIGE HELGEM PÄEV”

Tallinna Lasteteater Lepatriinu

Peale etendust ootab JÕULOVANA
Haljala valla koduseid lapsi oma pakkii lanastama.

JÕULUPIDU HÄSMU RAHVAMAJAS

» 22. detsembril 2018 «

Tantsuks mängib muusikat
"MELODY MIX"

avatud külluslik PUHVET

LISAINFO & LAUDADE ETTETELLIMINE
tel. 51 13948 Epp

pilet 5€ eelmüügist - 7€ kohapeal

KELL
20:00

JÕULULAAT VÕSU RANNAKLUBIS

15.12
kell
11–14

laudade broneerimine ja info 51 13948 EPP üritus on kõigile tasuta!